

05. මහාමඛගලසුත්තං

පඤ්චමො පාඨො

බහු දෙවා මනුසසා ව
මඛගලානි අවිනසුං
ආකඛබ්බානා සොඤ්චානං
බුද්ධි මඛගලමුත්තමං

අසෙවනා ව බාලානං - පණ්ඩිතානඤ්ච සෙවනා
සුඡා ව සුඡතීයානං - එතං මඛගලමුත්තමං

පතිරූපදෙසවාසො ව - පුබ්බෙ ව කතපුඤ්ඤතා
අත්තසමොපණීධි ව - එතං මඛගලමුත්තමං

බාහුසචචඤ්ච සිප්පඤ්ච - විනයො ව සුසිකඛිතො
සුභාසිතා ව යා වාචා - එතං මඛගලමුත්තමං

මානාපිකු උපට්ඨානං - පුත්තදරසස සඛගභො
අනාකුලා ව කමමනතා - එතං මඛගලමුත්තමං

(මහාමඛගලසුත්තං)

වචන මාලාව

අසෙවනා	-	සේවනය නොකිරීම
බාලානං	-	අඥාන සත්ත්වයන්ගේ
පූජනියානං	-	පිදිය යුත්තන්ට
පතිරූපදෙස	-	වාසයට සුදුසු ප්‍රදේශ
කතපුඤ්ඤතා	-	කරන ලද පින් ඇති බව
අත්තසමමාපණිධි	-	තමා මනාකොට පිහිටීම
බාහුසවච්ඤාව	-	බහුශ්‍රැත බව ද
සිප්පඤ්ඤාව	-	ශිල්ප දැනීම ද
සුසිකඛිතො	-	මනාකොට හික්මීම ලද
සුභාසිතා වාචා	-	යහපත් වචන
පුත්තදරසස	-	අඹු දරුවන්ට

පට්ඨා විභක්තිය

සිව්වැනි පාඩමේ දී අපි විභක්ති නවයක් උගත්තෙමු. ඒවා අපට වැදගත් වන්නේ පාලි වාක්‍ය සාදා ගැනීම සඳහා ය. එසේ ම පාලි වාක්‍යවල අර්ථ හඳුනා ගැනීම සඳහා ය. මේ පාඩමේ සඳහන් වූ ගාථාවල යෙදුණු පද කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

දෙවා, මනුසසා, බාලා, පණ්ඩිතා, මානා, දෙසං

- ඉහත පද යෙදී ඇත්තේ පට්ඨා විභක්තියෙනි.
- එම පද ඒකවචන, බහුවචන වශයෙන් දෙවැදැරුම් ය.
- ඉහත සඳහන් පද පුරුෂලිංග, ස්ත්‍රීලිංග, නපුංසකලිංග යන ලිංගත්‍රයට බෙදා දැක්විය හැකි ය.

අභ්‍යාසය 05 1

1. මහාමඞ්ගල සූත්‍රය දේශනා කළේ කාහට ද?
2. පාඩමේ එන ගාථාවල දැක්වෙන මඞ්ගල කරුණු සොයා ලියන්න.
3. එහි දැක්වෙන නාම පද පහක් තෝරා ලියන්න.
4. එහි තිබෙන ක්‍රියා පද දෙකක් තෝරා ලියන්න.
5. එම ගාථා පන්තිය පාලි රීතිය නොබිඳ තාලයට සජ්ඣායනා කරන්න.

පඨමා විභක්තියේ නාම වර්ණගෙන ආකාරය බලන්න.

පඨමා විභක්තිය		
නාමය	ඒකවචන	බහුවචන
බුද්ධ	බුද්දො	බුද්ධා
අග්ගි	අග්ගි	අග්ගී, අග්ගයො
දණ්ඩි	දණ්ඩි	දණ්ඩී, දණ්ඩිනො
භික්ඛු	භික්ඛු	භික්ඛු, භික්ඛවො
කඤ්ඤා	කඤ්ඤා	කඤ්ඤා, කඤ්ඤයො
නදී	නදී	නදී, නදියො, නජ්ජා
චිත්ත	චිත්තං	චිත්තා, චිත්තෙ, චිත්තානි
සබ්බ	සබ්බො	සබ්බෙ
ඉම	අයං	ඉමෙ